

Складові силабусу освітнього компоненту «Основи медичних знань та долікарська допомога у невідкладних станах»

I. Основна мета засвоєння курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «**Основи медичних знань та долікарська допомога у невідкладних станах**» є формування у майбутнього вчителя навичок надання долікарської медичної допомоги при станах, які можуть загрожувати життю людини.

II. Місце освітнього компоненту в програмі підготовки фахівців певної спеціальності/освітньої програми.

Освітній компонент «**Основи медичних знань та долікарська допомога у невідкладних станах**» дозволяє набути студентам здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями, та аналізувати наукову інформацію в галузі медико - біологічних наук; здатність використовувати знання і практичні навички в галузі медико - біологічних наук.

III. Завдання освітнього компоненту

Основним завданням вивчення дисципліни «**Основи медичних знань та долікарська допомога у невідкладних станах**». є формування у майбутнього вчителя вмінь за загальноприйнятими ознаками стану хворого або потерпілого учня, визначати необхідний об'єм медичної допомоги, та не зволікаючи надавати долікарську медичну допомогу, спрямовану на попередження можливих ускладнень або летального наслідку. Така медична допомога є обов'язковим елементом професійної компетентності вчителя.

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даного освітнього компоненту

Студенти повинні знати:

- основи анатомії та фізіології організму людини;
- морфо-функціональні особливості організму дітей в різні вікові періоди;
- як аналізувати державний стандарт і навчальні програми з основ медичних знань для планування і конструювання основних видів навчальної діяльності учнів;
- питання загальної та особистої гігієни;
- основні ознаки патологічних станів та їх ускладнення;
- основи надання долікарської медичної допомоги при патологічних станах і раптових захворюваннях в звичайних та екстремальних ситуаціях;
- основи долікарської діагностики , класифікацію раптових захворювань та патологічних станів;
- техніку надання долікарської медичної допомоги в різних ситуаціях, спрямовану на попередження ускладнень і врятування життя потерпілого.

Студенти повинні вміти:

- володіти навичками діагностики раптових захворювань та патологічних станів;
- володіти технікою надання долікарської допомоги при невідкладних станах та отруєннях;
- розпізнавати ознаки і надавати допомогу при укусах змій, комах, собак та інших тварин;
- володіти технікою беззондового промивання шлунку, очисної клізми, застосування компресів, банок, гірчичників, мішура з льодом, ін'єкцій, інгаляцій;
- вміло користуватись доступними лікарськими препаратами;
- володіти навичками введення доступних лікарських препаратів в організм хворого при невідкладних станах (зовнішнє, ентеральне, парентеральне);
- володіти правилами роботи в умовах стихійного лиха чи екстремальних ситуацій.

V. Короткий зміст освітнього компоненту

Тема 1. Невідкладні стани. Методи долікарської діагностики невідкладних станів.

Загальне поняття про невідкладні стани. Види невідкладних станів, що виникають при захворюваннях внутрішніх органів. Методи орієнтовної діагностики невідкладних станів. Візуальна діагностика. Засоби надання долікарської медичної допомоги при невідкладних станах.

Тема 2. Долікарська медична допомога при хворобах та невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної системи.

Бронхіальна астма як захворювання інфекційно-алергічної природи. Характеристика нападу бронхіальної астми. Надання долікарської медичної допомоги при нападі ядухи. Бронхіти. Пневмонії.

Кровохаркання та легенева кровотеча як ускладнення хвороб дихальної системи, ознаки, надання долікарської медичної допомоги.

Плеврит, його види, основні ознаки. Спонтанний пневмоторакс, причини, основні ознаки. Надання долікарської медичної допомоги, поняття про емболію легеневої артерії.

Тема 3. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях серцево-судинної системи.

Невідкладні стани, що виникають при хворобах серцево-судинної системи. Поняття про ішемічну хворобу серця, гостру серцеву недостатність. Візуальні ознаки порушень з боку серцево-судинної системи. Стенокардія. Інфаркт міокарда. Причини, ознаки, надання долікарської медичної допомоги, профілактика. Гостра серцева недостатність – серцева астма, набряк легень, право шлункова недостатність. Непритомність, як прояв гострої судинної недостатності, причини, ознаки, надання долікарської медичної допомоги. Поняття про колапс. Гіпертонічна криза як ускладнення гіпертонічної хвороби, ознаки. Інсульт. Надання долікарської медичної допомоги при ускладненні гіпертонічної хвороби. Гострі порушення серцевого ритму. Поняття про ревматизм. Вегетосудинна дистонія. Гіпотонічний синдром.

Тема 4. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях системи травлення.

Візуальні ознаки порушень з боку системи травлення.

Шлунково-кишкові кровотечі як ускладнення виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки. Ознаки, надання долікарської медичної допомоги..

Печінкова колька як ускладнення жовчнокам'яної хвороби. Причини, ознаки, за допомогою яких діагностують печінкову кольку, надання долікарської медичної допомоги.

Гострий панкреатит як захворювання підшлункової залози, що призводить до виникнення загрозливого для життя людини стану. Гострий гастрит.

Тема 5. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях сечовидільної системи.

Хвороби сечовидільної системи, які призводять до виникнення загрозливих для життя станів. Візуальна діагностика основних порушень з боку сечовидільної системи.

Ниркова колька як ускладнення нирковокам'яної хвороби, ознаки, надання долікарської медичної допомоги.

Гострий цистит, причини, ознаки, надання долікарської медичної допомоги, можливі ускладнення, профілактика.

Тема 6. Долікарська діагностика і надання долікарської медичної допомоги при коматозних станах.

Діабетична і гіпоглікемічна коми, їх візуальна діагностика. Причини виникнення, характерні ознаки, надання долікарської медичної допомоги, профілактика.

Печінкова кома як ускладнення хвороб печінки і жовчного міхура, її ознаки, небезпека, надання долікарської медичної допомоги.

Поняття про еклампсію, уремичну кому. Причини виникнення, ознаки. Хвороби, які ускладнюються уремичною комою.

Коматозні стани при порушенні функцій щитоподібної залози та при недостатності надниркових залоз.

Тема 7. Долікарська медична допомога при отруєннях.

Гострі отруєння, їх види. Шляхи потрапляння токсинів до організму. Ознаки гострих отруєнь токсинами рослинного походження і грибами, алкоголем та його сурогатами, речовинами побутової хімії, лікарськими препаратами. Загальні принципи надання долікарської допомоги при отруєннях.

Тема 8. Травми, їх види. Ускладнення травм.

Травми як ушкодження з порушенням анатомічної будови та функції організму людини. Травматичний шок, його перебіг. Перша медична допомога при травматичному шоку.

Визначення кровотеч, їх види. Їх ознаки та способи тимчасового зупинення кровотеч. Поняття про остаточне спинення кровотеч. Термінальні стани, їх причини, тривалість, основні ознаки. Реанімація, її види. Схема проведення ручної реанімації.

Тема 9. Закриті і відкриті ушкодження.

Закриті та відкриті травми. Удари, розтяги. Розриви, вивихи. Види закритих ушкоджень: струс, здавлювання, їх ознаки. Переломи як наслідок часткового або повного порушення цілісності кісток, види переломів. Абсолютні та відносні ознаки переломів.

Рани як механічне ушкодження шкіри і слизових оболонок. Види ран, основні ознаки ран. Перша медична допомога при пораненні. Ранева інфекція, її види, шляхи проникнення мікробів в рану. Методи боротьби з раневою інфекцією. Поняття про асептику і антисептику.

Тема 10. Десмургія. Транспортна іммобілізація.

Транспортна іммобілізація, її види. Засоби іммобілізації. Аутоіммобілізація. Правила іммобілізації.

Десмургія. Правила накладання пов'язок на різні частини тіла. Види і мета пов'язок.

Тема 11. Травми черепа, грудної клітки і живота.

Закриті черепно-мозкові травми, види, основні ознаки. Перша медична допомога при закритих ушкодженнях черепа та головного мозку. Відкриті ушкодження черепа і головного мозку, їх види, основні ознаки. Принципи надання ПМД при черепно-мозкових пораненнях.

Закриті ушкодження грудної клітки і органів грудної порожнини. Удари, здавлювання, переломи ребер.

Відкриті ушкодження грудної клітки – непроникні і проникні. Пневмоторакс, його види. ПМД при закритих та відкритих ушкодженнях грудної клітки.

Поняття гострий живіт, гострі захворювання органів черевної порожнини, які вимагають негайного хірургічного втручання

Відкриті ушкодження живота і органів черевної порожнини, їх види, ознаки, перша медична допомога.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Кафедра медико-біологічних і валеологічних основ охорони життя і здоров'я: професор С.В. Страшко, доцент В.П. Стельмахівська, старший викладач Гусева Г.М..

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу

На вивчення освітнього компоненту відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких лекційних – 8 годин., семінарських -10 годин., лабораторних – 8 годин., самостійної роботи – 64 годин.

Дисципліна вивчається у III семестрі.

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення освітнього компоненту

1. Авратинський І.М. Основи медичних знань: посібник [для студ. висш. Навч.закл.] / Авратинський І.М.- М; Медицина, 2016.-213 с.
- 2.Адлер М. Азбука СПИДа: учебное пособие [для студ. высш. уч.зав.] / Адлер М. –М; Мир,2009.-89 с.
- 3.Ганджа І М Внутрішні хвороби: навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Ганджа І.М.- Київ, Здоров'я, 2002. – 227 с.

ІХ.Система оцінювання: модульний контроль,залік.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу відповідно до розкладу та відповідно до робочої програми. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота студента щодо повноти виконання завдань.(форми - опитування, доповіді, контрольна робота/тест, презентації СРС.)

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється під керівництвом викладача: консультації щодо найскладніших питань навчальної програми; робота з додатковою літературою, підготовка рефератів, захист виконаного студентом індивідуального навчально-дослідного проекту.

Підсумковий контроль рівня засвоєння навчального матеріалу проводиться в період проміжної атестації, у формі заліку або екзамену шляхом виконання студентами письмових контрольних робіт за темами модулів.

Підсумковий контроль: залік